

Väljaandja:	Keskkonnaminister
Akti liik:	määrus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	12.10.2009
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	03.07.2011
Avaldamismärge:	

Jäätme põletustehase ja koospõletustehase rajamise, kasutamise ja sulgemise nõuded¹

Vastu võetud 04.06.2004 nr 66
[RTL 2004, 83, 1316](#)
jõustumine 24.06.2004

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
06.05.2005	RTL 2005, 51, 716	20.05.2005
24.03.2006	RTL 2006, 29, 517	09.04.2006
21.01.2009	RTL 2009, 11, 131	01.02.2009
02.10.2009	RTL 2009, 77, 1125	12.10.2009

Määrus kehtestatakse «[Jäätmeseaduse](#)» § 33 lõike 1 punktide 2 ja 3 alusel.

§ 1. Reguleerimisala ja mõisted

(1) Määrus kehtestab jäätme põletustehase ja koospõletustehase (edaspidi kasutatakse mõlemat põletustehase liiki hõlmava üldmõistena *tehas*) rajamisele, kasutamisele ja sulgemisele esitatavad nõuded.

(2) Määrust kohaldatakse tehasele «[Jäätmeseaduse](#)» § 37 lõigete 1 ja 2 mõistes, kus terminiselt töödeldakse, sealhulgas põletatakse «[Jäätmeseaduse](#)» reguleerimisalasse kuuluvaid tahkeid ja vedelaid jäätmeid.

(3) Määrust ei kohaldata tehasele, mis töötleb ainult järgmisi jäätmeliike:

- 1) põllumajanduse ja metsanduse taimseid jäätmeid;
- 2) toiduainetööstuse taimseid jäätmeid, juhul kui töötlemisel tekkiv soojus kasutatakse ära;
- 3) tselluloosi tootmise ja tselluloosist paberi tootmise kiulisi taimseid jäätmeid, juhul kui need põletatakse nende tekkekohas ja tekkiv soojus kasutatakse ära;
- 4) puidujäätmed, väljaarvatud puidujäätmed, mis kemikaalidega töötlemise või pinna katmise tagajärjel võivad sisaldada halogeenitud orgaanilisi ühendeid või raskmetalle;
- 5) korgijäätmeid;
- 6) jäätmeid, mis tekivad nafta ja gaasi otsimisel ning kasutamisel avamererajatistes ja mis põletatakse nende rajatiste peal;
- 7) loomakorjuseid, kui nende käitlemine toimub kooskõlas Euroopa Parlamendi ja Euroopa Liidu nõukogu määrusega nr 1774/2002/EÜ milles sätestatakse muuks otstarbeks kui inimtoiduks ettenähtud loomsete kõrvalsaaduste sanitaareeskirjad (OJ L 273, lk 1-95).

(4) Määrust ei kohaldata katsetehasele, mida kasutatakse uuringuks, arendustegevuseks ja katsetamiseks, selleks et parendada terminist protsessi, ning kus töödeldakse alla 50 tonni jäätmeid aastas.

(5) Määrusega ohtlike jäätmete suhtes kehtestatud nõudeid ei kohaldata järgmistele ohtlikele jäätmetele:

- 1) põlevatele vedeljäätmetele, sealhulgas vanaõlile, juhul kui polüklooritud aroomaatsete süsivesinike, näiteks polüklooritud bifenüülide (*PCB*) või pentaklooritud fenooli (*PCP*) sisaldus jäätmetes ei ole suurem kui 50 mg/kg ja nende jäätmete liigitamine ohtlike hulka ei tulene muude ohtlike koostisainete sisaldusest ning nende jäätmete alumine kütteväärtus on vähemalt 30 MJ/kg;
- 2) kõigile põlevatele vedeljäätmetele, mille põlemisel vahetult tekkivad gaasid ei põhjusta muud heidet või suurema saasteainesisaldusega heidet kui need gaasid, mis tekivad gaasiõli põletamisel.

(6) Heide on ainete, vibratsiooni, soojuse või müra otsene või kaudne väljutamine käitise saasteallikast õhku, vette või pinnasesse.

(7) Gaasiõli on mis tahes naftasaadus, mis on määratletud Euroopa Komisjoni määruse nr 1789/2003, millega muudetakse tariifi- ja statistikanomenklatuuri ning ühist tollitariifistikku käsitleva nõukogu määruse EMÜ nr 2658/87 I lisa (EL Teataja L 281, 30. 10. 2003, lk 1–894) Gruppi 27, märkusi alamrubriigi kohta, lisamärkuste¹ punkti 1 alapunkti e).
[RTL 2006, 29, 517- jõust. 09.04.2006]

§ 2. Tehase käitaja

(1) Tehase käitaja (edaspidi *käitaja*) on isik, kes käitab tehast.

(2) Tehase käitaja vastutab tehase töö korralduse, seire ja järelhoolduse eest.

(3) Käitajal peab olema «Jäätmeseaduse» §-de 81 ja 96 kohane jäätmeluba jäätmete põletamiseks või «Saastuse kompleksse vältimise ja kontrollimise seaduse» kohane keskkonnamoeluse (edaspidi kasutatakse mõlemat loa liiki hõlmavat üldmõistet *luba*).
[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 3. Tehase rajamine

(1) Tehase rajamine on tehase asukoha määramine, põletatavate jäätmete liigi määramine ning projekteerimine ja ehitamine.

(2) Tehas loetakse rajatuks, kui käitajale on väljastatud «Ehitusseaduse» § 32 kohane ehitise kasutusluba.

§ 4. Tehase asukoha valik

(1) Tehase asukoha valikul võetakse arvesse, et:

- 1) tehast lähtuv oht keskkonnale ja negatiivne keskkonnamõju oleksid võimalikult väikesed;
- 2) tehas sobib ümbritsevasse infrastruktuuri;
- 3) tehas asetseb põletamiskõlblike jäätmete tekkekoha läheduses;
- 4) tehas asetseb jäätmete põletamisel tekkiva soojuse tarnet vajava soojusetarbija või soojustrassi läheduses.

(2) Kui tehas rajatakse koospõletustehasena või jäätmeid hakatakse põletama tegutsevas tehases lisakütusena koos põhikütusega, siis tehase asukoha valikul või loa andmisel jäätmete põletamiseks tuleb arvestada lisaks tehase põhitootmise vajadustele ka lõikes 1 toodud kriteeriume.

§ 5. Jäätmete tehasesse vastuvõtmine

(1) Tehasesse võetakse vastu üksnes põletuskõlblikke jäätmeid.

(2) Jäätmete vastuvõtul kontrollib käitaja jäätmeveosega kaasasolevaid dokumente, sealhulgas:

- 1) jäätmeveose saatedokumente;
- 2) ohtlike jäätmete üleandmisel ohtlike jäätmete saatekirja;
- 3) välisriigist sisseveetud jäätmete korral jäätmete sisse-, välja- ja läbiveo dokumente, mille vormid sisalduvad Euroopa Liidu Komisjoni otsuses 94/774/EÜ, millega kehtestatakse standardsaatekiri, millele on osutatud nõukogu määruses 259/93/EMÜ jäätmesaadetiste järelevalve ja kontrolli kohta Euroopa Ühenduses, ühendusse sisseveo ning ühendusest väljaveo korral (EL Teataja L 310, 03.12.1994, lk 70–76).

(3) Enne jäätmete tehasesse vastuvõtmist kontrollib käitaja iga üleantava jäätmeliigi vastavust loaga kehtestatud nimistule ja määrab jäätmete massi jäätmeliikide kaupa.

(4) Ohtlike jäätmete üleandja peab esitama käitajale järgmised kirjalikud andmed:

- 1) jäätmete tekke kohta;
- 2) jäätmete füüsikaliste omaduste ja keemilise koostise kohta ning muud andmed, mis võimaldavad hinnata jäätmete sobivust tehases kasutatavaks põletamisprotsessiks;
- 3) jäätmetega seotud ohtude ja ainete kohta, millega neid jäätmeid ei tohi segada, ning jäätmete käitlemisel võetavate ettevaatusabinõude kohta.

(5) Lõikes 4 nimetatud teavet säilitab käitaja 3 aastat.

(6) Enne ohtlike jäätmete tehasesse lubamist võtab käitaja jäätmete vastuvõtmisel, eelistatavalt enne mahalaadimist, esinduslikud proovid, et määrata vajaduse korral jäätmete vastavust lõikes 4 sätestatud nõuetele. Proove säilitatakse vähemalt üks kuu pärast nende jäätmete põletamist. Analüüsitulemusi säilitab käitaja 3 aastat pärast nende jäätmete põletamist.

(7) Erijuhtudel, näiteks nakkusohulike tervishoiujäätmete korral, lõikes 6 nimetatud proove ei võeta ja toimitakse vastavalt § 6 lõikele 10.

(8) Kui käitaja on veendunud jäätmete põletamiskõlblikkuses, võtab ta jäätmed vastu ja annab jäätmed üleandnud isikule iga jäätmekoorma vastuvõtmise kohta kirjaliku tõendi, milles on märgitud:

- 1) jäätmete vastuvõtmise aeg;
- 2) jäätmeveose saatedokumendi või ohtlike jäätmete saatekirja number;

- 3) jäätmeliik ja koodinumber vastavalt Vabariigi Valitsuse 6. aprilli 2004. a määrusele nr 102 «Jäätmete, sealhulgas ohtlike jäätmete nimistu»;
- 4) vastuvõetud jäätmete mass;
- 5) jäätmed üleandnud veoettevõtte või jäätmed üleandnud füüsilise isiku nimi, transpordivahendi liik ja registreerimisnumber;
- 6) andmed käitaja kohta (ettevõtte nimi, registrikood ja kontaktandmed);
- 7) tõendi väljastanud isiku nimi, ametikoht ja allkiri.

(9) Tehase käitaja rakendab jäätmete üleandmisel ja vastuvõtmisel kõiki vajalikke ettevaatusabinõusid, et vältida või vähendada ülemäärast kahjulikku mõju keskkonnale, eelkõige õhu, pinnase ning pinna- ja põhjavee saastamist, samuti haisu ja müra kahjulikku mõju inimese tervisele.

(10) Kui käitaja ei ole veendunud jäätmete põletamiskõlblikkuses, keeldub ta jäätmeid vastu võtmast ning edastab viivitamata teate jäätmete vastuvõtmisest keeldumisest ning selle põhjenduse Keskkonnainspektsioonile.

(11) Jäätmete vastuvõtmise keeldumise teade peab sisaldama järgmisi andmeid:

- 1) käitaja nimi ja ametikoht;
- 2) andmed tehase kohta (nimi, asukoht);
- 3) jäätmeid üle anda soovinud juriidilise isiku (ettevõtte nimi, aadress, registrikood) või füüsilisest isikust ettevõtja registrikood või füüsilise isiku nimi ja elukoht;
- 4) jäätmeid vedava transpordivahendi registreerimisnumber;
- 5) kuupäev ja kellaaeg, millal jäätmeid üleandev isik soovis jäätmeid üle anda;
- 6) jäätmete iseloomustus;
- 7) jäätmete kogus (kilogrammides, tonnides);
- 8) võimalusel andmed jäätmete päritolu kohta;
- 9) jäätmeveose saatelehe number.

§ 6. Käitamistingimused

(1) Tehases tuleb saavutada jäätmete selline põlemistase, et põlemisel tekkinud räbu ja koldetuha orgaanilise süsiniku üldsisaldus (*Total Organic Carbon* – edaspidi *TOC*) on alla 3% või nende kuumutuskadu on alla 5% aine kuivmassist. Vajaduse korral tuleb *TOC*-i vähendamiseks kasutada jäätmetele sobivaid eeltötlusvõtteid.

(2) Tehas tuleb projekteerida, ehitada ja varustada ning tehas käitada nii, et põlemisest ja koospõlemisest tekkiva gaasi temperatuur tõuseks juhitavalt ja ühtlaselt pärast viimast põlemisõhu sisestamist isegi ebasoodsaimates tingimustes vähemalt kaheks sekundiks temperatuurini 850 °C, mõõdetuna põlemiskambri siseseina juures või mõnes muus loa andja määratud esinduslikus punktis. Selliste ohtlike jäätmete põletamisel, mis kloorina väljendatuna sisaldavad halogeeneitud orgaanilisi aineid üle 1 massiprotsendi, tuleb vähemalt kaheks sekundiks tõsta temperatuur 1100 °C-ni.

(3) Tehase iga jäätmepõletusseade tuleb varustada vähemalt ühe abipõletiga, mis peab tagama põlemisgaaside nõutava temperatuuri. Põleti peab automaatselt tööle hakkama, kui põlemisgaaside temperatuur langeb pärast viimast põlemisõhu sisestamist alla 850 °C või alla 1100 °C, sõltuvalt selle paragrahvi lõikes 2 sätestatust. Abipõletit kasutatakse tehase jäätmepõletusseadmete käivitamisel ja seiskamisel, et temperatuur ei langeks alla 850 °C või 1100 °C kogu kõnealuste toimingute aja kestel ja seni, kuni põlemiskambris on veel põlemata jäätmeid.

(4) Käivitamisel ja seiskamisel või siis, kui põlemisgaasi temperatuur langeb alla 850 °C või alla 1100 °C, sõltuvalt selle paragrahvi lõikes 2 sätestatust, ei tohi toita abipõletit kütusega, mis võib põhjustada suuremat heidet kui see, mis tekib gaasiõli, vedeldatud gaasi või maagaasi põletamisel.

(5) Tehasel peab olema automaatsüsteem, mis välistab jäätmete etteandmise termiliseks töötlemiseks, sealhulgas põletamiseks:

- 1) käivitamisel, kuni põlemisgaaside temperatuuri 850 °C või sõltuvalt lõikes 2 sätestatust 1100 °C või lõike 7 kohaselt määratud temperatuuri saavutamiseni;
- 2) kui põlemisgaaside temperatuuri ei hoita 850 °C juures või sõltuvalt lõikes 2 sätestatust 1100 °C juures või nende lõike 7 kohaselt määratud tasemel;
- 3) niipea, kui selle määrusega nõutavad pidevad mõõtmised osutavad, et mõnda heite piirväärtust on ületatud puhastusseadmete häire või rikke tõttu.

(6) Heite piirväärtus on heidet iseloomustava komponendi mass, kontsentratsioon või tase heites, mida kindlaks määratud ajavahemikus või ajavahemikes ei tohi ületada või mille piiresse tuleb jääda.

(7) Lõigetes 2, 3 ja 5 sätestatud temperatuuridest ja viibeagadest erinevaid väärtusi võib lubada loaga, kui põletatakse ühte liiki jäätmeid ja kui käitaja tõendab, et jäätmete põletamise keskkonnamõju võrreldes eelnimetatud temperatuuride ja viibeagade juures põletamisega sellest ei suurene.

(8) Tehas tuleb projekteerida, ehitada ja varustada ning tehas tuleb käituda nii, et oleks välditud sellise heite õhku pääsemine, mis põhjustab märkimisväärset õhusaastet maapinna lähedal. Eelkõige tuleb põlemisgaasid väljutada juhitavalt ja «Välisõhu kaitse seaduse» nõuete kohaselt korstna kaudu, mille kõrgus tagab inimese tervise ja keskkonna kaitse.

(9) Jäätmete põletamisel või koospõletamisel tekkiv soojus tuleb ära kasutada võimalikult suures ulatuses.

(10) Nakkusohtlikud tervishoiujäätmed tuleb suunata otse koldesse, neid enne muud liiki jäätmetega segamata ja vahetult käsitsemata.

§ 7. Käitamine eriolukordades

(1) Puhastusseadmete ja mõõtmisseadmete tehniliselt vältimatute seisakute, häirete või rikete suurim lubatud kestus, mille vältel heite saasteainete sisalduse piirväärtusi ületatakse, kehtestatakse loaga.

(2) Avarii korral vähendab käitaja põletusseadmete koormust või peatab seadmed niipea kui võimalik, kuni tavapärased käitamistingimused on taastatud.

(3) Kui heite piirväärtusi ületatakse, ei tohi tehas või põletusseade jätkata jäätmete katkestamatut põletamist kauem kui neli tundi piirväärtuse ületamisest arvates.

(4) Lõikes 3 nimetatud tingimustes käitlemise kumulatiivne kestus peab olema ühe aasta jooksul väiksem kui 60 tundi. 60-tunnist piirmäära kohaldatakse tehase kõigi nende põletusseadmete suhtes, mis on ühendatud ühe ja sama põlemisgaaside puhastusseadmega.

(5) Tehase heites välisõhku ei tohi summaarsete tahkete osakeste sisaldus ületada 150 mg/m^3 , väljendatuna poole tunni keskmise väärtusena. Ületada ei tohi ka välisõhku väljutatava heite piirväärtusi süsinikoksiidi ja TOC osas.

§ 8. Välisõhku väljutatava heite piirväärtused

(1) Jäätmepõletustehas tuleb projekteerida, ehitada ja varustada ning tehas tuleb käituda nii, et saasteainete sisaldus väljutatavates gaasides ei ületaks lisa 1 sätestatud heite piirväärtusi.

(2) Koospõletustehas tuleb projekteerida, ehitada ja varustada ning tehas tuleb käituda nii, et saasteainete sisaldus väljutatavates gaasides ei ületataks heite piirväärtusi, mis on määratud lisa 2 kohaselt.

(2)¹ Tsemendiahjudele, kus vääveldioksiidi ja orgaanilise süsiniku sisaldus välisõhku väljutatavas heites ei tulene jäätmete põletamisest, ei rakendata lisa 2 punkti 1 alapunktis 2 kehtestatud piirväärtusi.

(3) Kui koospõletustehases eralduvast soojusest üle 40% tekib ohtlike jäätmete põletamisel, kohaldatakse lisa 1 sätestatud heite piirväärtusi.

(4) Mõõtmised teostatakse selle määruse §-s 13 kehtestatud nõuete kohaselt. Heite saasteainete sisalduse piirväärtustele vastavuse määramiseks tehtud mõõtmiste tulemused teisendatakse vastavaks selle määruse §-s 13 esitatud tingimustele.

(5) Prügi (segaolmejäätmete) koospõletamisel määratakse heite piirväärtused vastavalt lisale 1.

(6) Prügi on kodumajapidamises tekkinud jäätmed ning kaubanduses, teeninduses või mujal tekkinud oma koostiselt ja omadustelt samalaadsed jäätmed, välja arvatud oma tekkekohas liigiti kogutud fraktsioonid ning aia- ja pargijäätmed.

[RTL 2005, 51, 716- jõust. 20.05.2005]

§ 9. Põlemisgaaside puhastusvee juhtimine suublasse

(1) Põlemisgaaside puhastamisel tekkiva heitvee juhtimist suublasse tuleb nii palju kui võimalik piirata, kusjuures heitvee reostuskomponentide sisaldus ei tohi ületada lisa 3 sätestatud heitvees sisalduvate saasteainete piirväärtusi.

(2) Põlemisgaaside puhastamisel tekkiva heitvee saasteainete sisalduse piirväärtused määratakse tehase heitvee suublas või ühiskanalisatsiooniga liitumise kohas.

(3) Heitvee suublasse juhtimisel ei tohi saasteainete massisisaldus ületada lisa 3 sätestatud heite piirväärtusi.

(4) Kui põlemisgaaside puhastamisel tekkivat reovett puhastatakse tehase ühises reoveepuhastis koos muu kohapeal tekkiva reoveega, mõõdab käitaja selle määruse §-s 14 nimetatud reostusnäitajaid:

1) põlemisgaaside puhastamisel tekkivas reovees enne selle suunamist ühisesse reoveepuhastisse;

2) muus reovees enne selle suunamist ühisesse reoveepuhastisse;

3) kohas, kus heitvesi tehase reoveepuhastist suublasse väljutatakse.

(5) Käitaja teeb massibilansi arvutused suublasse juhitava heitvee reostusnäitajate lõpliku taseme määramiseks. Arvutused tuleb esitada loa andjale viimase nõudmisel.

(6) Kui põlemisgaaside puhastamisel tekkivat reovett puhastatakse väljaspool tehast üksnes seda laadi reovee puhastamiseks mõeldud puhastusseadmes, määratakse lisas 3 nimetatud heitvee piirväärtused puhastusseadmest väljutatavas heitvees.

(7) Kui tehasevälises puhastusseadmes puhastatakse ka muud reovett, tuleb käitajal teha lõike 4 kohased mõõtmised ja massibilansi arvutused, et kindlaks teha heitvees saasteainete kontsentratsioon, mis tuleneb põlemisgaaside puhastusveest. Arvutused tuleb esitada loa andjale viimase nõudmisel.

(8) Lisas 3 sätestatud saasteainete sisalduse piirväärtuste saavutamiseks ei tohi reovett lahjendada.

§ 10. Tehase juurde kuuluvatele ladudele ja ladustusaladele ning territooriumile esitatavad nõuded

(1) Tehase juurde kuuluvad jäätmelaod ja -ladustusalad tuleb rajada ja neid kasutada nii, et oleks välditud saasteainete sattumine pinnasesse ning pinna- ja põhjavette.

(2) Tehase territoorium peab olema varustatud äravoolava saastunud sademevee või leketest või tulekustutusest tekkinud saastunud vee kogumismahutitega.

(3) Kogumismahuti maht peab olema piisav. Kogutud sademeveest tuleb võtta proovid ja vastavalt analüüsitulemustele tuleb vett vajaduse korral enne suublasse juhtimist puhastada.

§ 11. Tehase käitamisel tekkivad jäätmed

(1) Tehase käitamisel tekkivate jäätmete (edaspidi *jääkide*) kogust ja ohtlikkust tuleb vähendada nii palju kui võimalik. Võimaluse korral tuleb võtta jäägid ringlusse kas vahetult tehases või väljaspool seda.

(2) Jääk on selle määruse mõistes mis tahes vedel või tahke aine või materjal (sealhulgas koldetuhk ja räbu, lendtuhk ja katlatolm, gaasi töötlemise tahke saadus, reovee töötlemisel tekkiv sete, kasutatud katalüsaator ja kasutatud aktiivsüsi), mis tekib jäätmete termilisel töötlemisel, sealhulgas põletamisel või koospõletamisel, põlemisgaaside või reovee töötlemisel või muude tehases toimuvate protsesside tulemusel.

(3) Kuivade tolmsete jääkide, nagu katlatuha ja põlemisgaaside puhastamisel tekkivate kuivade jääkide, vedu ja vaheladustamine peab toimuma nii, et välditaks nende sattumist keskkonda (näiteks kinnistes mahutites).

(4) Enne jääkide kõrvaldamist või ringlusse suunamist teeb käitaja katsed, et määrata kindlaks jääkide füüsikalised ja keemilised omadused, nende kuuluvus ohtlike või tavajäätmete hulka. Analüüsida tuleb jääkide kogu lahustuvat osa ja jääkides sisalduvate raskmetallide lahustuvat osa.

§ 12. Üldised mõõtmisnõuded

(1) Käitaja tagab mõõteseadmete paigaldamise ja selliste mõõtemetodite kasutamise, mis võimaldavad jälgida põletamise või koospõletamise parameetreid, tingimusi ja ainete massisisaldusi põlemisgaasides ning reovees.

(2) Käitaja kontrollib välisõhku ja vette väljutatava heite automaatsete mõõte- ja seireseadmete paigaldamist ja toimimist ning korraldab kord aastas ülevaatuskatsetused. Käitaja korraldab mõõteseadmete taatlemise vähemalt kord kolme aasta jooksul, tehes paralleelseid mõõtmisi etalonmeetoditega.

(3) Saasteainete sisaldust välisõhku ja vette väljutatavas heites mõõdetakse regulaarselt vastavalt lisale 4.

(4) Käitaja tagab, et kõik mõõtmistulemused salvestatakse, töödeldakse ja vormistatakse sellisel viisil, et oleks võimalik kontrollida nende vastavust selle määruse ja loa nõuetele. Mõõtmistulemusi säilitatakse 3 aastat.

(5) Kui mõõtmised osutavad, et välisõhku või vette väljutatava heite selles määruses sätestatud piirväärtusi on ületatud, teavitab käitaja sellest viivitamata loa andjat.

§ 13. Põlemisgaasides sisalduvate saasteainete mõõtmisnõuded

(1) Põlemisgaasides sisalduvate saasteainete mõõtmismetodid on sätestatud lisas 4.

(2) Välisõhku väljutatavates põlemisgaasides määratakse pidevalt järgmiste saasteainete sisaldust:

1) lämmastikoksiidid, juhul kui lämmastikoksiidide heitele on kehtestatud piirväärtused;

2) süsinikoksiid;

3) summaarsed tahked osakesed;

4) TOC;

5) vesinikkloriid;

- 6) vesinikfluoriid;
- 7) vääveldioksiid.

(3) Kui käitaja tõendab, et vesinikkloriidi, vesinikfluoriidi ja vääveldioksiidi heide ei saa mingil juhul ületada neile kehtestatud piirväärtusi, võib nende saasteainete pideva mõõtmise asemel teha loa andja nõusolekul perioodilisi mõõtmisi lõikes 5 sätestatud ajakava kohaselt.

(4) Pidevalt määratakse järgmisi käitamisinäitajaid:

- 1) põlemisgaaside temperatuur põlemiskambri seina juures või põlemiskambri mõnes muus loaga määratud punktis;
- 2) põlemisseadmest väljuvate põlemisgaaside hapnikusisaldus, rõhk, temperatuur ja veeaurisaldus. Veeaurisaldust ei ole vaja mõõta, kui põlemisgaasiproov enne selle analüüsimist kuivatatakse.

(5) Vähemalt kaks korda aastas määrab käitaja raskmetallide, dioksiinide ja furaanide sisalduse väljutatavates põlemisgaasides, kusjuures esimese 12 käitamiskuu jooksul tehakse mõõtmisi vähemalt iga kolme kuu järel.

(6) Dioksiinid ja furaanid on kõik lisas 5 loetletud polüklooritud dibenso-p-dioksiinid ja dibensofuraanid.

(7) Põlemisgaaside viibeaega, samuti vähimat temperatuuri ja hapnikusisaldust tuleb käitajal kontrollida tehase käivitamisel ja võimalikult ebasoodsates käitamistingimustes.

(8) Vesinikfluoriidi pidevast mõõtmisest võib loobuda, kui vesinikkloriidi töödeldakse gaasipuhastusseadmes nii, et vesinikkloriidi heite piirväärtuse ületamine on vastavalt puhastusseadme tehnilistele parameetritele välistatud. Sel juhul mõõdetakse vesinikfluoriidi heidet perioodiliselt vastavalt lõikele 5.

(9) Heite saasteainete sisalduse mõõtmise tulemused teisendab käitaja järgmistele tingimustele vastavaks:

- 1) tehastest väljutatavate põlemisgaaside temperatuur 273 K, rõhk 101,3 kPa, hapnikusisaldus mahu järgi 11%, kuiv gaas;
- 2) vanaõli põletamisgaaside väljutamise temperatuur 273 K, rõhk 101,3 kPa, hapniku sisaldus mahu järgi 3%, kuiv gaas;
- 3) kui ohtlikke jäätmepõletatakse või koospõletatakse hapnikuga rikastatud keskkonnas, tuleb mõõtmiste tulemusi teisendada loa andja sätestatud hapnikusisaldusele vastavaks, võttes arvesse iga üksikjuhtumi puhul rikastusastet ning muid tehnilisi parameetreid;
- 4) koospõletamisel tuleb mõõtmistulemused viia vastavusse lisa 2 kohaselt arvatud hapniku üldsisaldusega;
- 5) hapniku mõõtmistulemused teisendatakse lisas 6 esitatud valemi kohaselt.

(10) Kui ohtlikke jäätmepõletava tehase heites vähendatakse väljutatavate gaaside saasteainete sisaldust nende gaaside töötlemise abil, toimub saasteainete sisalduse mõõtmistulemuste teisendamine lõike 9 punktis 1 sätestatud hapnikusisaldusele vastavaks üksnes siis, kui hapnikusisaldus, mida on mõõdetud samal ajavahemikul saasteaine sisaldusega, ületab lõike 9 punktis 1 nimetatud hapnikusisaldust.

(11) Välisõhku väljutatava heite piirväärtustest on kinni peetud, kui:

- 1) ükski ööpäeva keskmistest väärtustest ei ületa lisa 1 punktis 1 või lisas 2 esitatud piirväärtusi, või 97% aasta jooksul mõõdetud ööpäeva keskmistest väärtustest ei ületa lisa 1 punktis 5 esitatud süsinikoksiidi heite piirväärtust 50 mg/m^3 ;
- 2) ükski poole tunni keskmistest väärtustest ei ületa lisa 1 punkti 2 tabeli teises veerus sätestatud ühtegi heite piirväärtust või 97% keskmistest poole tunni väärtustest ei ületa aasta jooksul lisa 1 punkti 2 tabeli kolmandas veerus sätestatud ühtegi heite piirväärtust;
- 3) ükski raskmetallide ning dioksiinide ja furaanide sisalduse proovivõtuaja kestel mõõdetud keskmistest väärtustest ei ületa lisa 1 punktides 3 ja 4 või lisas 2 esitatud piirväärtusi;
- 4) lisa 1 punkti 5 või lisa 2 sätted on täidetud.

(12) 30 minuti ja 10 minuti kestel tehtud mõõtmiste keskmised väärtused tuleb määrata jäätmepõletuse tegeliku põletamisaja järgi (arvesse ei võeta põletusseadme käivitus- ja seiskamisega, millal jäätmepõletust ei toimu) ning mõõdetud väärtuste põhjal pärast lisa 4 punktis 2 nimetatud usaldusvahemiku väärtuse mahaarvamist. Ööpäeva keskmised väärtused määratakse kehtivaks tunnustatud keskmiste väärtuste abil.

(13) Süsteemirikete või hoolduse tõttu võib päeva jooksul ööpäeva keskmise väärtuse saamiseks arvestamata jätta kuni viis keskmist 30 minuti väärtust. Süsteemiriketest või hooldusest tulenevalt võib aastas arvestamata jätta kuni kümne ööpäeva keskmised väärtused.

(14) Perioodiliste mõõtmiste korral tuleb proovivõtu perioodi saasteainete sisalduse keskmised väärtused, sealhulgas vesinikfluoriidi, vesinikkloriidi ning vääveldioksiidi keskmised väärtused, määrata selle määru lisa 4 nõuete kohaselt.

§ 14. Heitvees sisalduvate saasteainete mõõtmisnõuded

(1) Heitvee väljutamiskohas tehakse järgmisi mõõtmisi:

- 1) pidev pH, temperatuuri ja vooluhulga mõõtmine;
- 2) heljuvainesisalduse määramine vooluhulgaga proportsionaalses keskmistatud proovis kord ööpäevas;
- 3) lisa 3 punktides 2–10 nimetatud saasteainete sisalduse määramine ööpäevase vooluhulgaga proportsionaalses keskmistatud proovis vähemalt kord kuus;

4) dioksiinide ja furaanide sisalduse mõõtmine vähemalt kord kuue kuu jooksul, esimese 12 käitamiskuu kestel vähemalt üks kord kolme kuu jooksul.

(2) Suublassee juhitava heite piirväärtustest on kinni peetud, kui:

- 1) heljuvainesisalduse mõõdetud väärtused ei ületa lisas 3 nimetatud heite piirväärtusi;
- 2) aasta jooksul mõõdetud raskmetallide sisaldus ei ületa lisas 3 nimetatud piirväärtusi rohkem kui ühel korral või kui on võetud 20 proovi aastas, ei ületa lisas 3 nimetatud piirväärtusi rohkem kui 5%-s võetud proovidest;
- 3) dioksiinide ja furaanide sisaldus ei ületa kaks korda aastas tehtavate mõõtmiste tulemustes lisas 3 esitatud piirväärtust.

§ 15. Tehase sulgemine

(1) Jäätmepõletustehase sulgemine on selle tegevuse täielik lõpetamine, keskkonnaohutuse tagamiseks vajalike meetmete rakendamine ning vajaduse korral suletud tehase asupaiga järelhooldus.

(2) Koospõletustehase sulgemine tähendab tehases jäätmete põletamisega seotud tegevuse lõpetamist.

§ 16. Menetluse algatamise teade

Paragrahvi 15 lõikes 1 nimetatud tehase sulgemise vajadusest või käitaja esitatud sulgemise taotlusest teavitab Keskkonnaamet viivitamata tehase teeninduspiirkonna maakondade maavanemaid ning valla- ja linnavalitsusi, samuti teisi isikuid, keda sulgemine oluliselt puudutab ning avaldab tehase sulgemise menetluse algatamise teate kohalikus ning maakonna ajalehes.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 17. Sulgemiskava

(1) Tehase sulgemise menetluse algatamisel esitab käitaja Keskkonnaametile tehase sulgemiskava.

(2) Sulgemiskava sisaldab muu hulgas:

- 1) sulgemisprojekti, milles on tehase sulgemiseks ja keskkonnaohutuse tagamiseks vajalike tehniliste toimingute kirjeldus, vastavalt selle määruuse ja muude asjakohaste õigusaktide nõuetele;
- 2) sulgemistöõde ajakava;
- 3) sulgemistöõde arvutusliku maksumuse;
- 4) järelhooldustoimingute kirjelduse.

(3) Sulgemiskava on sulgemisotsuse lisa.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 18. Sulgemisotsus

(1) Tehase sulgemisotsuse teeb Keskkonnaamet pärast tehase lõplikku ülevaatust, kõikide käitaja esitatud aruannete hindamist ja asjaomaste isikute seisukohtade ärakuulamist.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

(2) Sulgemisotsusega määratakse:

- 1) tehase sulgemise aeg;
- 2) sulgemiskava täitmise tähtaeg;
- 3) järelhoolduse tingimused ja kestvus.

(3) Tehas loetakse suletuks, kui Keskkonnaamet on teinud tehase sulgemisotsuse ja tunnistanud loa kehtetuks selles osas, mis lubab tehases jäätmeid põletada.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 19. Sulgemisotsusest teavitamine

Sulgemisotsusest teavitab Keskkonnaamet §-s 16 nimetatud isikuid ja asutusi kirjalikult ja avaldab teate kohalikus ning maakonna ajalehes.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 20. Järelhooldus

Käitaja teeb järelhoolduse tingimustele vastavat seiret ja toiminguid keskkonnakahjustuste vältimiseks ning annab oma tegevusest aru Keskkonnaametile sulgemiskavas määratud perioodilisusega.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 21. Üldsuse teavitamine

(1) Kui tehase nimivõimsus on vähemalt kahe tonni jäätmete põletamine tunnis, teeb käitaja üldsusele kättesaadavaks tehase toimimist ja keskkonnaseiret käsitleva aastaaruande, mille käitaja esitab loa andjale. Selles aruandes tuleb käsitleda tehase töö kulgu ning välisõhku ja vette väljutatavat heidet, võrrelduna selle määruse nõuetega.

(2) Nimivõimsus on jäätmepõletustehase kollete põletusvõimsuste summa, mille määrab tunnis põletatavate jäätmete kogus ja kütteväärtus.

(3) Keskkonnaamet koostab ja kord aastas uuendab nende jäätmepõletus- ja koospõletustehaste nimekirja, mille nimivõimsus on väiksem kui kaks tonni tunnis.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

(4) Lõikes 3 nimetatud andmed tehakse kättesaadavaks Keskkonnaameti veebilehel.

[RTL 2009, 11, 131- jõust. 01.02.2009]

§ 22. Olemasolevad jäätmepõletus- või koospõletustehased

Olemasolev jäätmepõletus- või koospõletustehas on selle määruse jõustumise ajal tegutsev tehas ning tehas, mille käitajal on enne selle määruse jõustumist saadud õigusaktide kohased load ning kus alustatakse tegevust hiljemalt aasta jooksul pärast määruse jõustumist.

§ 23. Rakendussätted

(1) Määrust kohaldatakse olemasolevatele jäätmepõletus- või koospõletustehastele alates 28. detsembrist 2005.

(2) Lisa 1 punktides 1 ja 2 esitatud lämmastikoksiidide heite piirväärtused kohalduvad tehastele, mis põletavad üksnes ohtlikke jäätmeid, alates 1. jaanuarist 2007.

(3) Olemasolevatele põletustehastele, mille nimivõimsus on kuni 6 tonni tunnis, on lisa 1 punktis 1 esitatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2008 500 mg/m^3 .

(4) Olemasolevatele põletustehastele, mille nimivõimsus on 6–16 tonni tunnis, on lisa 1 punktis 1 esitatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2010 400 mg/m^3 .

(5) Olemasolevatele põletustehastele, mille nimivõimsus on 1–25 tonni tunnis ja mis ei väljuta heitvett, on lisa 1 punktis 1 esitatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2008 400 mg/m^3 .

(6) Olemasolevatele põletustehastele on lisa 1 punktis 1 esitatud tahkete osakeste heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2008 20 mg/m^3 .

(7) Olemasolevatele põletustehastele, mille nimivõimsus on 6–16 tonni tunnis, on lisa 1 punktis 2 esitatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2010 400 mg/m^3 .

(8) Märghmenetlust kasutavatele tsemendiahjudele või vähem kui kolm tonni jäätmeid tunnis põletavatele tsemendiahjudele on lisa 2 punktis 1 kehtestatud lämmastikoksiidide koguheitte piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2008 1200 mg/m^3 .

(9) Vähem kui kolm tonni jäätmeid tunnis põletavatele tsemendiahjudele on lisa 2 punktis 1 kehtestatud summaarsete tahkete osakeste heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2008 50 mg/m^3 .

(10) Tahketest kütustest eralduvate lisa 2 punktis 2 nimetatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus ei kohaldata üksnes ohtlikke jäätmeid koospõletavatele tehastele kuni 1. jaanuarini 2007.

(11) Olemasolevatele koospõletustehastele nimivõimsusega 100–300 MW_{th}, kus kasutatakse keevkihttehnoloogiat ja põletatakse tahkeid kütuseid, on tahketest kütustest eralduvate lisa 2 punktis 2 nimetatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus kuni 1. jaanuarini 2008 350 mg/Nm^3 ja vääveldioksiidide heite piirväärtus $850\text{--}400 \text{ mg/Nm}^3$ (lineaarne vähenemine, kui nimivõimsus muutub 100-lt 300-le MW_{th}-le).

(12) Olemasolevatele koospõletustehastele nimivõimsusega 100–300 MW_{th}, kus kasutatakse keevkihttehnoloogiat ja põletatakse biomassi, on kuni 1. jaanuarini 2008 lisa 2 punktis 2 kehtestatud lämmastikoksiidide heite piirväärtus 350 mg/Nm^3 .

(13) Olemasolevatele põletustehastele on kuni 1. jaanuarini 2008 lisa 3 kehtestatud heljuvainesisalduse heite piirväärtus 30 mg/l juhul, kui sellele vastab 80% proovidest, ja 45 mg/l juhul, kui seda piirväärtust ei ületa ükski proov.
[RTL 2005, 51, 716- jõust. 20.05.2005]

¹ Euroopa parlamendi ja Nõukogu direktiiv 2000/76/EÜ jäätmete põletamise kohta (Ühenduse Teataja L 332, 28. 12. 2000, lk 91–111).

[Lisa 1](#)

[Lisa 2](#)

[Lisa 3](#)

[Lisa 4](#)

[Lisa 5](#)

[Lisa 6](#)